

POJDI Z MANO (2016, 83 min., DCP) 9+
IGOR ŠTERK (Slovenija, 1968–)

Povzetek vsebine

Štirje najstniki, nerazdružljivi prijatelji Manc, Špurč in Oto ter Otova simpatija Mina, se v iskanju motivov za najboljše fotografije šolskega natečaja fotografskega krožka odpravijo iz domačega, mestnega okolja v večini povsem tuj podeželski hribovski svet. Pozna ga le Manc, saj odidejo na opuščeno domačijo njegovega zapitega očeta in do bližnjih votlin, ki ponujajo odlične fotografske lokacije. Po srečanju z nenavadno odljudno in grozečo družino na samotni kmetiji se pri votlinah stvari začnejo zapletati, saj njihovi mobilni telefoni ne lovijo več signala, sami pa se v iskanju prave poti domov začnejo vrteti v krogu odljudnega, srhljivega in skrivnosti polnega gozda. V neznanem tujem okolju se soočajo s svojimi strahovi, te pa še poglobljajo zgodbe o nenavadnih domačinih, ki jih pripoveduje Manc. Povsem na koncu z močmi se vendarle rešijo iz objema gozda in srečno prispejo domov, pregled fotografij pa pokaže, da v gozdu vsi strahovi le niso bili povsem iz trte izviti.

Beseda o režiserju

Igor Šterk je že s prvim celovečercem *Ekspres, ekspres* (1997) opozoril nase, saj je film prejel kar 15 mednarodnih nagrad. Njegov drugi celovečerec *Ljubljana* (2002) je edini slovenski film, ki je bil prikazan v glavnem tekmovalnem programu filmskega festivala v Rotterdamu, medtem ko je za tretjega, *Uglaševanje* (2005), prejel grand prix za najboljši film festivala v Mannheimu. Njegov četrti celovečerec *9:06* (2009) je svetovno premiero doživel v tekmovalnem programu v Montrealu, na 12. Festivalu slovenskega filma pa je prejel rekordno število nagrad. Tudi *Pojdi z mano* je bil že prikazan na številnih mednarodnih festivalih, med katerimi je pomemben predvsem glavni tekmovalni program filmskega festivala CINEKID v Amsterdamu, najpomembnejšega filmskega festivala, namenjenega otroškim in mladinskim filmom.

Izhodišča za obravnavo

Film *Pojdi z mano* najpogosteje opredeljujejo kot pustolovsko srhljivko, kar pomeni, da gre za združevanje in kombiniranje prvin različnih filmskih žanrov, ki se lahko uspešno dopolnjujejo. Pogojem prvega žanra film zadosti predvsem z izbiro okolja – neznanega, divjega in odljudnega območja samotnega gozda, v katerem že prisotnost za protagoniste predstavlja pravo pustolovščino. Za drugi žanr pa je značilno, da mora napetost in občutek grozečega doseči na osnovi neznanih, grozljivih in življenjsko nevarnih sil, ki ogrožajo protagoniste. Izbrati in določiti moramo torej tiste dejavnike, s katerimi filmu uspeva zasnovati takšno napetost na tematski ravni.

Druga raven, ki je v filmskem kontekstu še pomembnejša, pa je ustvarjanje napetosti s filmskimi izraznimi elementi – z delom kamere, osvetlitvijo, načinom snemanja protagonistov in okolja, s scenografijo, uporabo filmskih zvokov, vpeljavo določenih filmskih trikov ter izborom in načinom igre filmskih likov. V obravnavi filma skušajmo izpostaviti tiste elemente filmske izraznosti, katerim režiser filma za doseganje želenih ciljev posveča še posebno pozornost.

Za film je značilno, da pravzaprav nima posameznega junaka, ampak da štirje prijatelji nastopajo kot kolektiv, kot skupina, ki na določene situacije reagira precej podobno, hkrati pa se odzivi posameznikov spreminjajo glede na njihovo trenutno psihično in fizično stanje. V takšni zasnovi likov je pomembno, da posameznik ohranja svoje bistvene karakterne poteze, ki pa ne smejo prevladovati in zasenčiti kolektivne pripadnosti. V tem smislu skušamo preučiti filmske like in njihove vloge.

Pomemben element filmskega vzdušja predstavljajo humorni vložki, ki jih pogosto ne zmanjka niti takrat, ko so situacije na videz najbolj grozljive. Ti trenutki uspešno razbremenjujejo napetost in predstavljajo dobrodošlo zastranitev od stopnjevanja brezizhodnosti, hkrati pa pričajo, da protagonisti kljub strašljivim situacijam še ohranjajo upanje v rešitev. Poskušajmo opredeliti in obravnavati tiste momente, kjer prihaja do tovrstnih razbremenitev napetosti.

Smernice za pogovor

Za film, ki skuša močno vplivati na gledalčeva čustva, je nadvse pomembna zasnova ustrezne napetosti in vzdušja, prek katerega gledalec filmsko izkušnjo počasi prevzema tudi nase. Raziščimo, kateri so ti ključni elementi v filmu *Pojdi z mano* in se pogovorimo, kako uspešen je film pri tem.

Čeprav v filmu prevladujejo moški protagonisti, pomemben delež pripovedi nosi tudi Mina. Kako bi opredelili njihova razmerja in v čem se vam zdi izkušnja dekleta drugačna od fantovskih?

Žanrski film mora zadostiti določenim pravilom, da zadovolji pričakovanja gledalcev. Pogovorimo se o tem, ali so imeli učenci in dijaki glede na predhodne informacije o filmu kakšna vnaprejšnja pričakovanja; in če, ali jih je film zadovoljil, presegel ali jim ni zadostil.

Kadar v filmu prevladujejo nepoklicni, še posebej mladi igralci, se je gledalcem morda lažje poistovetiti z njimi kakor s profesionalnimi akterji. Spregovorimo lahko o tej izkušnji in o vidikih poistovetenja s filmskimi liki na splošno.

Pogovorimo se o vprašanju, kateri so tisti trenutki in prizori v filmu, kjer osebnosti posameznih likov pridejo najbolj do izraza.

Zagotovo se je vsak izmed mladih gledalcev že kdaj soočil z vrojenimi strahovi, ki nas spreletavajo, kadar se znajdemo na nepričakovanih, a strašljivih mestih – v samotnem gozdu, na temačni prazni ulici, na pokopališču ipd. Pogovorimo se o teh izkušnjah v navezavi na videno in doživeto filmsko izkustvo.

Pomemben delež zgodbe je namenjen odvisnosti od sodobne tehnologije in nemoči, ko nam ta nenadoma ni več na voljo. Odpremo vprašanje takšne odvisnosti in možnosti »preživetja« brez naprav, od katerih smo »usodno« odvisni.

Film je posnet po istoimenskem romanu Dušana Čatra, zato lahko razpravljamo o tem, s katerimi sredstvi gradi vzdušje literarno besedilo in s katerimi film. V takšni primerjavi lahko ugotovimo, katera metoda se zdi učencem in dijakom bolj uspešna.

Dodatne dejavnosti

Učenci in dijaki iz različnih okolij (mestnih ali podeželskih) lahko pripravijo kratko predstavitev svojega pogleda na življenje v okolju, ki ga ne poznajo, in potem s sošolci primerjajo svoje poglede z dejanskimi situacijami.

Ker v slovenski kinematografiji ni bilo posnetih veliko filmov s sorodno tematiko kot *Pojdi z mano*, lahko skušamo v *Filmografiji slovenskih celovečernih filmov* na podlagi opredelitev filmov in opisov vsebin poiskati kakšno podobno delo.

Z mladimi se lahko odpravimo v gozd na krajšo fotografsko odpravo in skušamo najti podobne motive, kot so jih iskali filmski junaki. Izbrane fotografije primerjamo med seboj, da bi ugotovili, kako se naša videnja podobnih stvari ujemajo ali razlikujejo.

Pripravil dr. Andrej Šprah, Slovenska kinoteka